

TERRATRÈMOL AL POBLE NOU BARCELONÍ

Damnificats olímpics

Les indemnitzacions que l'Ajuntament de Barcelona dóna als expropiats a causa de la futura construcció de la Vila Olímpica no cobreixen les necessitats dels afectats. Molts d'ells hauran de deixar els seus habitatges i perdran els seus negocis.

V. Badenas i D. Salinas

A més de l'anella olímpica de Montjuïc, altres construccions de caire esportiu a l'àrea del Prat del Llobregat i l'aprofitament de les instal·lacions esportives de la zona de Diagonal i de la Vall d'Hebron, l'Olimpíada de Barcelona suposarà, és clar, tota una sèrie de transformacions urbanístiques. La més important serà la construcció de la Vila Olímpica, que, a més, ha esdevingut una punt de conflicte al Prec de Mar.

En aquesta zona hi ha tota una sèrie de projectes basats en la coordina-

ció de diverses institucions. S'anirà enderrocant gradualment per a construir-hi els allotjaments dels atletes. El Ministeri d'Obres Públiques farà els espigons i les platges; la Direcció General de Carreteres farà el cinturó del litoral que passarà per davant de la Vila Olímpica. Renfe s'encarregarà de soterrar la via del tren. La Generalitat, la Corporació Metropolitana i el mateix ajuntament finançaran l'operació de fer la Vila Olímpica.

Ara bé, per a construir la Vila Olímpica s'haurà de desnonar la gent que viu al barri, com també les empreses

que hi treballen. Aquí rau el conflicte, ja que l'Ajuntament paga unes indemnitzacions que molts veïns, comerciants i empresaris no creuen suficients. Així, doncs, no són ja només grups com els independentistes els qui s'oposen, almenys parcialment, a la Barcelona 92.

Problemes amb els veïns

Els problemes varien en el cas dels veïns segons es tracti de gent propietària o de lloguer. Aquests últims estan disposats, generalment, a deixar el barri, sempre que el lloguer a pagar en els seus nous domicilis que ha posat a disposició l'Ajuntament estigui al seu abast.

La majoria d'aquests veïns són desocupats, pensionistes o gent que no té un treball fix. Molts dels que treballen es mouen dins del món de l'economia submergida. Acostumats a pagar lloguers baixos, no es veuen amb cor de pagar les 9.500 ptes. de lloguer dels pisos del Patronat Municipal de l'Habitatge.

Els pisos del polígon del Llevant Sud, al barri de Sant Martí prop de la

Els veïns i els petits propietaris se senten perjudicats.

Verneda, són els encarregats d'acollir els llogaters expropiats. Els pisos són de bona qualitat i els únics problemes que poden plantejar-se són la proximitat a l'autopista i els sorolls i els fums que aquesta genera. Per a Jordi Garcia, gerent del Patronat Municipal de l'Habitatge, «aquests pisos es caracteritzen pel rigor i la qualitat de la construcció. No exagero si dic que són uns pisos magnífics i n'és la prova el fet que la relació preu-qualitat és molt bona».

Per la seva banda, l'arquitecte Josep Bosch, cap de projectes del Patronat Municipal de l'Habitatge, assegura que «hem fet uns pisos que ens costen el 5 per cent més que obres similars de la iniciativa privada, però d'una qualitat molt millor». Habitatges de qualitat inferior s'estan venent per quatre i sis milions de pessetes en aquesta mateixa zona.

Els lloguers dels pisos de l'Ajuntament no són cars, però molts dels veïns no podran pagar-los. És el cas de la veïna del 14 del carrer de Darrera el Cementiri, que paga 718 pessetes mensuals de lloguer, que assegura: «no és que no vulguem marxar, sinó que nosaltres mai no podrem pagar el lloguer d'un pis de l'Ajuntament». La senyora Rebelles explicava que, «amb la pensió del meu marit, de 25.000 pessetes, no podem pensar de pagar nou vegades més de lloguer».

Ara bé, per a Ramon Boixadós, cap del consell d'administració de Vila Olímpica, SA, «molts veïns ja han acceptat el trasllat d'habitatge». Això es contradiu amb l'opinió de molts dels

veïns. Un gran nombre d'habitants de la zona es pregunta pel seu futur: «Sí, estem preocupats, però nosaltres tenim molts problemes i aquestes coses no ens vénen de nou», deia un veí de la senyora Rebelles. Joaquim Torralba, llogater d'un pis al carrer d'Àlaba número 13, és dels que canviarien de pis: «Tinc una porqueria de pis i m'agradaria canviar-lo. Però, és clar, ara pago 2.000 pessetes de lloguer, i no puc pagar més, ja que tinc fills a mantenir».

Els propietaris dels pisos són els que es mostren més reacis a abandonar el barri, ja que acoblar-se a les mesures del Patronat Municipal de l'Habitatge suposaria passar de ser propietari a pagar un lloguer de 9.500 pessetes. Josep Chamorro, propietari de la casa número 3 del carrer de Darrera el Cementiri, és rotund en les seves manifestacions: «No vull pagar el lloguer del pis que m'ofereix l'Ajuntament perquè ho considero un robatori. Sóc propietari i no vull deixar de ser-ho».

Una de les qüestions que més preocupen els veïns del Poble Nou és l'elevat valor que adquirirà la zona una vegada hagin marxat. Els futurs habitatges, una vegada finalitzats els Jocs, i si és que es posen a la venda, seran inaccessibles per als antics resi-

dents. Encara que ara mateix no hi ha cap conveni sobre la Vila Olímpica, una vegada acabats els Jocs, tot sembla indicar que les societats inversores han de ser les beneficiàries de les construccions.

Problemes amb les empreses

El mateix problema afecta els empresaris, però, de totes maneres, s'ha de distingir entre les grans empreses i les dependents de grups multinacionals, i les petites i mitjanes empreses.

Les grans empreses, com Titán, SA, Motor Ibérica, SA, o la Comercial e Industrial Flex, SA, dependent de la multinacional alemanya Klüber Lubrication, han negociat, tret dels Laboratoris Ferrer SA, a part amb l'Ajuntament. I el consistori s'ha mostrat predisposat a negociar. Carles Llusà, director gerent de la Comercial e Industrial Flex, SA, reconeix que «les multinacionals rebem un tracte diferencial per part de l'Ajuntament i, a més, no ens ve d'uns quants milions per a tornar a muntar l'empresa en un altre lloc». Afageix que «la indemnització negociada amb l'Ajuntament no és del tot dolenta. L'únic problema és acostumar la clientela al nou emplaçament».

Ara bé, quan es parla de petites i mitjanes empreses, la cosa canvia molt. És on es troben més queixes perquè, generalment, aquests negocis, amb el que els paga l'Ajuntament d'indemnització no en tindran prou per a poder establir-se de nou. «A més, els manca un grup fort d'advocats i estudis

logístics, a diferència de les multinacionals», assegura el director gerent de Flex, SA, senyor Llusà.

Rafael Calatrava, cap de vendes de empresa Distribuïdora Ibèrica d'Alumini, SA, comenta: «L'Ajuntament ho ha volgut dur a terme de mala manera. En principi —deia— volien treure tothom sense negociar indemnitzacions. Això no és manera de fer-ho. El mes de setembre de 1986 ens van venir amb cartes d'embargament i van dir que calia signar-les, cosa que evidentment no vam fer». Per la seva part, Carles Llusà, de Flex, SA, assegura, malgrat no haver-ne rebut cap, l'exis-

tència d'aquestes cartes. En aquest punt, Ramon Boixadós, cap del consell d'administració de Vila Olímpica, SA, comenta ara: «Quant a les expropiacions d'urgència, no hi a res».

Diverses són les queixes dels empresaris. Per a Rafael Calatrava, de la Distribuïdora Ibèrica d'Alumini, SA, «el mètode de valoració de les finques que fa l'Ajuntament no és el més adient, ja que ells el que fan és comptar els metres quadrats i multiplicar-los pel valor que atorguen a cada metre quadrat. I aquest valor no és real». Sobre el problema de buscar un nou lloc on ubicar l'empresa, Rafael Calatrava, diu que «la majoria d'empreses no tenen solucionat aquest tema, perquè l'Ajuntament no et busca el lloc on anar. Potser, a algú, sí que li l'han buscat, però, a la majoria, segur que no». A tot això, Ramon Boixadós, de Vila Olímpica assegura que «les empreses que tenen naus industrials a la zona afectada han arribat a acords amb l'Institut Català del Sòl, dependent de la Generalitat, que cedirà polígons industrials de promoció, com el polígon Flamades».

Segons els empresaris, traslladar-ne els estocs suposa dos o tres mesos sense facturar, amb la consegüent pèrdua de clientela. Rafael Calatrava, de la Distribuïdora d'Alumini, SA, comenta: «Això no es té en compte, ni tampoc el cost de trasllat al nou emplaçament». En canvi, Ramon Boixadós, de Vila Olímpica assegura que «sí que es té en compte i s'indemnitzarà el trasllat i les molèsties». Es clar, que, tal com ho explica Jordi Bonet, regidor de l'Ajuntament de Barcelona per Convergència i Unió i representant d'aquest partit en el consell d'administració de Vila Olímpica, SA, «la llei diu que només s'ha d'indemnitzar aquells que tenen llicència definitiva, i al Poble Nou la gran majoria d'empreses tenen llicències provisionals». És el clau on s'agafa l'Ajuntament.

El cas dels petits comerciants és el més patètic, ja que l'Ajuntament els vol pagar, en principi, unes indemnitzacions realment ridícules. De tal manera que molts d'aquests comerciants no tindrien, ni de bon tros, possibilitat per a tornar a muntar el seu negoci.

Una d'aquestes situacions és la que pateix Concepció Cornet i Busquets, arrendatària del bar-restaurant «All i Oli» del carrer d'Àlaba, número 9. L'Ajuntament li donava 650.000 pessetes pel bar i el pis situat sobre el bar, residència de la família sencera. La senyora Cornet assenyala: «Amb el que em donen no puc fer més. Amb això, ¿on puc portar la meva família?». La senyora s'esvera i repeteix di-

verses vegades que «el que jo vull, si em treuen d'aquí, és un bar i un pis, i que em deixin treballar, i no aquestes 650.000 pessetes, que no em serviran de res». El bar és l'única font d'ingressos i n'han de viure el matrimoni i dos fills, un dels quals és casat i té quatre fills.

Concepció Cornet recorda que «encara que no s'ha negociat directament amb l'Ajuntament i que les 650.000

enviar el març passat una carta amb un plec de fulls on s'explicava que se'ls expropiava el bar, i a canvi rebien una indemnització de 614.186 pessetes, amb les quals, és clar, els és totalment impossible tornar a muntar el seu negoci. «Creia que em moria, em sentia impotent i em van caure algunes llàgrimes, mentre els clients em preguntaven què em passava», explica Olga Prats. «Aquesta gent estava ensorrant allò

DOMÈNEC UMBERT

Les grans empreses estan contentes amb les indemnitzacions negociades.

pessetes poden ser més, ho veig molt malament». La família contractà un advocat i un arquitecte que els valoraren el bar i el pis en uns sis milions, com a mínim. D'altra banda, Concepció pensa que l'Ajuntament podria construir els nous edificis per als expropiats el més prop possible del que serà la futura Vila Olímpica: «En aquest barri hi ha molta gent gran que sempre ha viscut aquí i se'l coneix molt bé, sempre va a comprar als mateixos llocs. Canviar-los de barri seria com matar-los, ja que no els seria possible adaptar-s'hi, a la seva edat. Tot ho fan malament, per exemple, per a fer la Vila Olímpica han d'enderrocar la presó de Wad-ras i fa quatre dies que hi han invertit dotze milions».

La senyora Cornet no entén com es pot enviar els expropiats lluny del barri, quan entre els carrers de Wad-ras i d'Àlaba hi ha una zona sense construir, propietat de l'Ajuntament, que, pel que sembla, serà destinada a zona verda. «Això fa molt de temps que s'està dient i l'Ajuntament encara no ha fet res amb aquests terrenys», assenyala Concepció Cornet.

Bienvenido Sánchez i Olga Prats, matrimoni arrendatari d'un bar situat a l'avinguda de Bogatell, 4 bis, es troben en una situació semblant a l'anterior. L'Ajuntament de Barcelona els va

que a mi i al meu marit, que treballem tots els dies del món, ens havia costat tant d'aconseguir».

El matrimoni Sánchez va fer taxar el seu bar a un perit i un advocat, que el van valorar en uns set milions de pessetes, mentre l'Ajuntament el va valorar en les 614.186. De totes maneres, ells el que volen és el seu bar, perquè «nosaltres no sabem com ens aniria posar un nou negoci. Ara tenim una clientela fixa, que ha costat molt de fer...».

En els fulls que els envià l'Ajuntament es valora el bar en 368.940 pessetes, cosa que per als Sánchez és ridícula; se'ls dona 86.775 per a despeses de trasllat i 129.939 per a les «despeses de nova instal·lació». «¿Algú pot creure que es pot fer una instal·lació amb 129.000 pessetes? Els electrodomèstics ja valen molt més. ¿O es pensen que es pot portar els d'aquí, que només serveixen ací i que ja són vells?», es preguntava Bienvenido Sánchez. La seva dona recorda que «l'advocat no s'ho creia quan li ho vam dir». «Això és un robatori i defensarem el que és nostre fins al final», conclouen.

Un altre problema és el cas de les petites empreses de transports, per a les quals el negoci estava en l'enclavament de la sortida dels vehicles. En haver de

canviar de lloc, els negocis de transports perden gran part de la rendibilitat.

Hi va haver alternatives

L'any 1985, Pasqual Maragall, alcalde de Barcelona, va presentar el projecte de construir la Vila Olímpica a la zona del Poble Nou. Els regidors de Convergència i Unió de l'Ajuntament hi van posar objeccions i van dir que la decisió de Pasqual Maragall fou arbitrària i unilateral. El grup convergent creia més adient construir les futures residències dels atletes al Centre Direccional de Sant Cugat-Cerdanyola, ja que era més fàcil construir-hi que no pas al Poble Nou, per l'assumpte de les expropiacions. La construcció del projecte esdevindria menys costosa i més ràpida. A més, parlaven de la necessitat de presentar al COI possibles alternatives a l'hora de construir l'anella olímpica.

En definitiva, hi havia un desacord inicial i les dues bandes veien la importància de presentar un projecte que trobés el suport de totes les forces polítiques de l'Ajuntament. Aleshores és quan Pasqual Maragall va començar a parlar de la «unanimitat olímpica», una unanimitat, que, per a Jordi Boner, regidor convergent de l'Ajuntament de Barcelona, «no és un èxit solament del senyor Maragall, sinó també de la voluntat conciliadora de l'oposició. Vam entendre que per ajudar a la candidatura calia una unió política».

Convergència i Unió recelava de la viabilitat de l'operació «Poble Nou», a causa de les expropiacions que s'havien de fer per a construir-hi la Vila Olímpica. Finalment, al gener de 1987, els socialistes decidiren sol·licitar l'expropiació urgent dels terrenys, però aquesta sol·licitud encara no s'ha portat a terme. A més, han corregut rumors que inclús es podia pensar en un canvi de seu per a la Vila Olímpica. De tal manera que el mateix Pasqual Maragall fa pocs dies que ha assegurat a la premsa que la Vila Olímpica es farà al Poble Nou.

El problema de fons rau en el fet que no s'ha tractat igual a tothom. Així, les empreses poderoses s'han entès bé amb l'Ajuntament, mentre els veïns i els petits comerciants es troben en una situació d'inferioritat que en alguns casos pot portar a conseqüències realment negatives. Hi ha gent modesta que, per obra i gràcia d'una mala gestió i d'un ús abusiu del poder, poden arribar a trobar-se en una situació deplorable. I sempre són els mateixos. □

NOVETATS EN LLIBRES

PASSAR-S'HO BÉ I APRENDRE DE LLETRA

Josep Pitarch
Mots encreuats, 1

Passatemps per a joves i majors recomanables com a exercici escolar de les classes de valència de BUP, FP i segona etapa d'EGB.

EDICIONS DEL BULLENT

DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ

Un volum de 14 x 21, 480 pàgines.

De venda a llibreries.
«Els diccionaris de l'Enciclopèdia».

ENCICLOPÈDIA CATALANA

COLONIALISME MEDIEVAL

Robert I. Burns
B.E.I, 9

Una visió única i fonamental de l'època de Jaume I, de la cruïlla engrescadora de dues cultures en simbiosi, la islàmica i la cristiana.

EDITORIAL TRES I QUATRE

LA CASA PERDUDA

Isidre Martínez
Col·lecció Papers inicials
Premi del Senyoriu d'Ausias March de Beniarjó, 1986

FEDERACIÓ D'ENTITATS CULTURALS DEL PAÍS VALENCIÀ

EL COL·LECCIONISTA DE SOMNIS

Maria Mercè Roca
Col·lecció Tros de Paper, 21

Una paràbola sobre la condició humana: segona edició de l'últim llibre de la jove escriptora de Girona, revelació literària de l'any, premi Josep Pla.

EDITORIAL EMPÚRIES

AQUELLA INFÀNCIA ESVAÏDA

Francesc Candel
El Cangur, 101. 160 pàgs.

Dues novel·les curtes, *Aquella infància esvaïda* i *Richard*, que ens confirmen els excel·lents dots narratius de Candel.

EDICIONS 62

EL JAQUE DE LA DEMOCRÀCIA

Maria Aurèlia Capmany
La Negra, 9

Entre la novel·la negra i la política ficció, *El jaqué de la democràcia*, reflecteix la lluita dels homes forts contra les forces del progrés.

EDICIONS DE LA MAGRANA

EL VIATGE

Joaquim Abarca i Lluís C. Jimenez
Premi Gregal de novel·la juvenil 1986
Gregal Juvenil, 19

GREGAL LLIBRES

POEMES

Cesare Pavese
Col·lecció bromera/poesia

Una acurada selecció dels seus millors poemes a càrrec de Josep Ballester.

EDICIONS BROMERA

LLORENÇ

Joan Cortada
Traductor, Jesús Moncada
Biblioteca Popular Curial, 3

Una ingenua peripècia amorosa situada en un ambient legendari d'intensa vida cultural i política a les terres de la confederació catalano-aragonesa, alhora que una recreació del món dels trobadors i de les «Corts d'amor».

CURIAL EDICIONS CATALANES, S.A.

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València